

princa Ferdinanda, prestop prestolonaslednika Borisa k pravoslavju še pred odpovedjo očetovo, imenovanje treh sovladarjev mlademu Borisu, katerega mora odgojevati ruski duhovnik, imenovanje ruskega generala bolgarskim vojnim ministrom. Zatrjuje se, da je knez Ferdinand vsprejel te pogoje. Koliko je na vsem tem resnice, pokazala bo prihodnost, vendar se smelo reči, da je se vsa ta vest glasi neverjetno.

Azija. — Nasledki velike vojne mej Kitajsko in Japonsko se pokazujejo najraznovrstnejše. Ne-le, da še zljaj ni ondi popolnoma mirno, utegnejo prej ali slej nastati ondi velike homatije. Japonci si izkoriščajo zmago nad Kitajci na razne načine. Sedaj se poroča, da se je z japonsko vednostjo umorila kraljica na Koreji. Japonci hočejo dobiti Korejo popolnoma zase, zato so naročili usmrčenje njim neprijazne kraljice. Na otoku vladajo menda sedaj sami japonski privrženci. Rusija, ki že tako Japoncem močno na prste gleda in ne pri-pusti nikakor, da bi si ti svoj vpliv v vzhodni Aziji vedno večali, posebno ne bo trpela, da bi si Japonci Korejo prisvojili. Rusija hoče za svojo trgovino ondi proste roke. Ker sama gleda, da bi si pridobila kaj ozemlja, ne bo trpela, da bi si Japonci brezobzirno vse podjarmili. Mogoče je, da Rusija ravno tem povodom zasede Korejo in vojska je na to neizogibna. Bodo pa Japonci tako pometali z Rusi kakor s Kitajci, to ni gotovo.

Turčija. — Turška vlada se je vdala pritisku Anglije, Francije in Rusije in dovolila preosnovo v Armeniji, kakor so jo te velevlasti zahtevale. Sultan se je jel za svojo kožo bati. Ne-le imenovanih velevlastij se je bal, tudi so ga jeli skrbeti njegovi rodni mohamedanci. Ti so bili tako razburjeni po izgredi in moritvah v Carigradu in okolici, da se je bilo bati, da nastopijo proti sultanu. Nekaj takih nastopov se je pojasnilo. Z reformami v Armeniji odločiti se imajo kristjanom ednake pravice kakor mohamedancem. Ednako kristjani kakor mohamedanci se bodo nastavljali za uradnike. Sploh ednakopravnost obeh plemen se mora povsod uvesti. Uredi se uprava, primerno se preuredi pobiranje davkov itd. Tako bi bil tudi mogoč mir ondi. Se bodo pa li te reforme že tako kmalu izvele, je dvomljivo. Turčija je pač to obljubila, a izvesti se bo upirala. Bo že vedla najti ovire. Morale jo bodo k temu zopet prisiliti velevlasti. Recimo pa, da se reforme enkrat srečno izvedejo, je še dvomljivo, če bodo Turčini nepristranski. Najbrže bodo še vedno pritiskali na kristjane. Mir in red bo v vzhodni Evropi pač še-le, ko Turčija ne bo imela tu nič več zapovedovati in da temu ni več tako dolgo, pokazali so zadnji dogodki.

Kuba. — Španija se bori z ustaši na amerikanskem otoku Kuba. Vkljub velikim žrtvam je španjska vlada že sama jela obupavati nad vspehom. Ustaši dobivajo jako znatne pomoči od Amerikancev. Celo države amerikanske podpirajo na skrivnem ustaše. Posebno braziljska vlada je močno naklonjena ustašem. Vse države amerikanske so namreč v tem edine, da je evropski vpliv in gospodarstvo popolnoma izpodriniti iz Amerike. Ni čuda, če odobravajo napore, odtegniti Špancem gospodarstvo na Kubi. Konec ustaje bo slednjič res neugoden za Španijo, katero bo to tembolj zadelo, ker bo s Kubo zgubila dober vir dohodkov, katere to-li potrebuje za svoje že itak slabe finančne razmere.

Ukaz c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 6. avgusta 1895. št. 11584,

(Konec.)

§ 8. Stranka je zavezana, kolikorkrat namerava zglašeno pivo

a) na drobno prodajati ali ga sama rabiti, ali
b) ga na debelo, t. j. eden hektoliter ali večjo množino komu prodati ali ga iz shrambe odpraviti, ali
c) iz shrambe odposlati,
d) vse ali nekoliko iz posode v drugo ali več drugih pretočiti ali prenesti, ali

c) uradno zaporo odpreti ali napraviti na posodi ali na spravi odprtino, sploh kakorkoli premeniti dosedanje stanje piva, od katerega še ni odmerjena pristojbina — nameravano dejanje naznaniti v to postavljenemu organu, in sicer, če se nahaja stranka v bivališču njegovem, vsaj 3 ure, drugače pa najmanj 12 ur prej.

V slučajih, določenem pod črko a, je plačati naklado od vse množine piva v posodi, iz katere se bode vzelo za nadrobno prodajo ali za svojo porabo.

V slučajih, določenih pod črkama b) in c), je povedati, če zahteva organ, osebo, kateri, in kraj, kamor se bode oddalo pivo.

Poraba piva za nadrobno prodajo ali za svojo rabo nastopi tedaj, kadar se nastavi t. j. v navedeni namen odpre posoda, v kateri je pivo.

Pretakanje v steklenice je smatrati za enako nastavljanju v podrobno prodajo.

Zglasitev je potrditi v zglasilni in pregledni poli.

§ 9. Nobeno v § 8. imenovanih dejanj se ne sme vršiti, predno

a) se potrdilo o zglasitvi in, kolikor se dostaje porabe za nadrobno prodajo ali za svojo rabo, boleta s potrdilom o plačani deželni nakladi ne nahaja v prostorih nakladi zavezane stranke pri tistem, ki ga veže odgovornost za to, potem predno

b) ne nastopi za izvršitev zglašenega dejanja naznanjeni čas, in predno

c) postavljeni organ zapore, če je pivo pod njo, ne odpre ali ne sname.

Le tedaj, kadar je bila zglasitev po predpisu opravljena, in ne pride postavljeni organ eno uro po zglašenem času, da bi odprl uradno zaporo, v prostore, v katerih se ima izvršiti zglašeno postopanje, ali kadar se je v zglasilni in pregledni poli to dovolilo, sme stranka sama odpreti zaporo.

§ 10. Deželno naklado plača stranka po svoji želji ali tedaj, kadar se spravi pivo v prostore, kjer se bode hranilo in prodajalo, ali pa šele tedaj, kadar se nastavi za nadrobno prodajo ali za svojo rabo.

Predno ni plačana naklada, se ne sme začeti rabiti nakladi zavezano pivo.

Če hoče stranka le od enega dela piva iz večje zglašene posode plačati pristojbino, se mora ta del iz večje posode odtočiti, in sicer vpričo postavljenega organa, ta postopek pa zapisati v zglasilno in pregledno polo. —

Plačilo deželne naklade je stranki z ozirom na zglasitev piva, od katerega se je odmerila pristojbina, potrditi z boletom,

§ 11. Kadar se vsa množina piva, od katere je odmerjena pristojbina, proda na enkrat, se lahko plačilna boleta, ob enem izpolnjujoč v § 4. in 8. dane ukaze, prepiše na kupca; s tem je le-ta zavarovan proti zahtevi še enkratnega plačila deželne naklade. V isti namen imajo prodajalci na drobno register po priloženem vzorcu C, iz katerega dajo pri njih kupujočim strankam, če zahtevajo delne bolete po enakem vzorcu C.

Vse plačilne bolete in delne bolete so veljavne v vsi kronovini.

Tiskovini (A in C) dajejo organi, katerim je izročeno pobiranje deželne naklade, prodajalcem na drobno in zasebnikom na njih zahtevo po potrebi brezplačno.

§ 12. Brezplačno se odpiše zglašeno pivo, od katerega še ni odmerjena pristojbina:

a) kadar se v množinah 1 hektolitra in po več dokazano pošlje v kak kraj zunaj kronovine;

b) kadar se proda v množinah 1 hektolitra in po več komu drugemu, ali kadar se dokazano proda tudi pod to mero kateremu obrtniku v deželi Kranjski za nadrobno prodajo;

c) kadar se v shrambi premeni tako bistveno, da ni za užitek človeku;

d) kadar ga je uničil slučajen, prav izkazan dogodek.

§ 13. V pobiranje deželne naklade ter v prigledovanje postavljeni organi so upravičeni stopiti v prostore, ki so določeni v hrambo in v prodajo, in v prostorišča, ki so z njimi v zvezi, med nakladi zavezano nadrobno prodajo in sploh vsak čas, zaloge, kar jih je, preiskati ter pregledovati.

V prostorih, ki so pod varstvom zakona z dne 25. oktobra 1862. leta, drž. zak. šte. 88, se sme prodaja vršiti le pod pogoji in določili tega zakona.

Če se z nadrobno prodajo piva (v množinah 1 hektolitra in po več) pečajo osebe, ki živijo v skupnem domačem gospodarstvu, pod različnimi imeni, se smejo pregledati in preiskati tudi obrtni in shrambni prostori za prodajo na debelo, s katero se pečajo te osebe.

§ 14. Vsak prestop ali prezirek katerega izmed teh predpisov, zlasti če stranka

a) ne izroči popisa prostorišč,

b) dá napačne podatke v popisu prostorišč in ne naznani poznejšnjih prememb,

c) ne zglosi začetnih zalog in nadalje nabavljenega si piva, predno ga spravi v shrambe, in ne da odmeriti pristojbine,

d) če zglosi manj piva, nego ga ima,

e) če hrani pivo v drugih prostorih, nego jih je navedla v popisu prostorišč,

f) če zabrani vstop v obrtne prostore ali v ona prostorišča, ki so z njimi v zvezi,

g) če pokvari uradno zaporo, ako se ne dokaže kak slučaj,

h) če odreče zahtevana pojasnila, ki se nanašajo na lastno nadrobno prodajo, pobirajočim in prigledujočim organom, zlasti če ne dovoli pregledati zglasilne in pre-

gledne pole, bodo politična oblastva kaznovala po ministerskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l., drž. zak. št. 198, z globami od 1 do 100 gld., ki se bodo stekale v kranjski deželni zaklad, ali z zaporom do 14 dnij.

§ 15. Zastala plačila tarifne pristojbine ali pogoditvenih zneskov posameznih prodajalcev na drobno iztirjavajo politična oblastva, kadar je ugotovljena likvidnost teh zneskov, s političnim izvršilom.

§ 16. Županstva so dolžna v pobiranje deželne naklade postavljenim organom pomagati pri njih uradnem poslu, če prosijo pomoči.

Obrtnijske raznoterosti.

Škrobni lep (klajster) se navadno hitro spridi. Ako mu pa pridenemo 1% boraksa, se pa več tednov ohrani. Boraks se dene v vodo, katera se potem porabi za napravo kleja. Ravno tako se limov klej z boraksom naredi trajnejši. Ta klej je narejen iz polovice škroba, polovice lima in drži, kakor najboljši lim.

Kit za sode se napravi, ako se na majhnem ognju stopi 20 delov svinske masti, 13 delov kuhinjske soli in 11 delov belega voska. Ko zmes zavre, pridene se jej še 13 delov lesnega pepela. Ta kit je za sode, kateri tečejo po skladeh in katerim so doge razpokale.

Čistilo za okna. Dobro čistilo za okna se napravi, ako sežgano magnezijo pomočimo z bencinom. Ko je zmes dovolj mokra, spravi se v mahne steklenice in dobro zamaši. Kadar se rabi, vzame se je malo na pavolo in ž njo drgnejo stekla v oknih in po zrcalih. Veliko se tega čistila ne sme naenkrat napraviti, ker se hitro posuši, naj je še tako dobro zamašemo.

Kit za peči. Dober kit za peči se napravi, ako se primeša v ilovico nekaj boraksa. Razpoke pri pečinih pločah se lahko zamažejo s fino presejanem manganovcem, ki se da pomešan z vodnem steklom podlažiti v jako sprijemljivo maso. Ta kit je trd kakor železo.

Kaj je krivo slabih vspehov pri svinjereji?

Svinjarstvo bi donášalo veliko lepši dohodke, da se tolikokrat napak ne vrši in zanemarja. Najglavneje napake pri svinjereji, zaradi katerih svinjerejci imajo velikokrat dosti škode, so sledeče:

1.) Dosti se ne izbirajo živali za pleme. Najlepši prašički se prodajo, ko bi se prav za prav morali vzrediti in porabiti za pleme. Tudi se na to ne misli, da bi se za pleme jemali prašički svinj tedaj, ko so najbolj plodovite. Izrejajo se večkrat za pleme prašički od svinj, katerih plodovitost že pojema. Pri izbiranju mrjascev se nič ne gleda, če je dober za plemenitev, in če se mrjasec kupuje, kupi se tisti, ki je najcenejši.

2.) Občine imajo preslabe mrjasce. Občine dovolj ne gledajo, kakšen je občinski mrjasec in kako se ž njim ravna. Tudi na to se ne gleda, da bi v občini bilo dovolj mrjascev.